

Vyvěšeno dne: 11. 6. 2026
Svěšeno dne: 25. 6. 2026

Jakub Otevřel, DiS.

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Barbary Pořízkové a soudců JUDr. Tomáše Herce a JUDr. Radana Malíka v právní věci žalobce: **Valentýn Plzák**, bytem Hládkov 920/12, Praha 6, zastoupený Mgr. Danielem Holým, advokátem se sídlem Václavské náměstí 846/1, Praha 1, proti žalovanému: **Ministerstvo spravedlnosti**, se sídlem Vyšehradská 424/16, Praha 2, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 13. 8. 2025, č. j. MSP-121/2025-OTP-OTC/16, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 11. 12. 2025, č. j. 15 A 124/2025-24,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **se zamítá**.
- II.** Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.
- III.** Ustanovenému zástupci žalobce Mgr. Danielu Holému, advokátovi se sídlem Václavské náměstí 846/1, Praha 1, **se přiznává** odměna a náhrada hotových výdajů za zastupování žalobce v řízení o kasační stížnosti ve výši **12 269,40 Kč**, která mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Ve věci jde o posouzení, zda je u žadatele, který tvrdí, že je obětí trestného činu, splněn některý z předpokladů poskytnutí peněžité pomoci podle § 26 odst. 2 zákona č. 45/2013 Sb., o obětech trestných činů a o změně některých zákonů (zákon o obětech trestných činů), ve znění pozdějších předpisů.

[2] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) podal dne 13. 3. 2025 žádost o poskytnutí peněžité pomoci obětem trestného činu ve výši 10 000 Kč měsíčně a současně o pomoc při zajištění psychologické péče a podpory podle zákona o obětech trestných činů. Obětí trestného činu se měl stát podle svých tvrzení tím, že byl dne 22. 1. 2025 nuceně vystěhován z pokoje v ubytovně, který do té doby dlouhodobě obýval se svou matkou.

[3] Žalovaný přípisem ze dne 9. 6. 2025 vyzval stěžovatele, aby předložil poslední rozhodnutí orgánu činného v trestním řízení, případně označil orgán činný v trestním řízení, který o trestném činu naposledy konal. Stěžovatel reagoval e-mailem, jehož přílohou bylo vyrozumění Obvodního ředitelství policie Praha III, místní oddělení Jarov (dále jen „obvodní ředitelství policie“) ze dne 6. 2. 2025, č. j. KRPA-25420-6/ČJ-2025-001310, že nebyly zjištěny skutečnosti důvodně nasvědčující spáchání trestného činu a odůvodňující zahájení úkonů trestního řízení. Krajské ředitelství policie hlavního města Prahy (dále jen „krajské ředitelství policie“) zaslalo následně žalovanému k jeho výzvě sdělení ze dne 16. 7. 2025, č. j. KRPA-224858-2/ČJ-2025-001115, v němž uvedlo, že stěžovatel nebyl a ani není v žádném trestním spisu veden jako poškozený.

[4] V záhlaví označeným rozhodnutím žalovaný žádost stěžovatele zamítl. Za situace, kdy stěžovatel podle sdělení krajského ředitelství policie nefiguroval v žádné trestní věci jako poškozený a ani sám neuvedl žádnou spisovou značku trestní věci, jej nebylo možné označit za oběť trestného činu ve smyslu zákona o obětech trestných činů. Nebyl tak ani oprávněným žadatelem o peněžitou pomoc podle uvedeného zákona.

II. Rozsudek městského soudu

[5] Městský soud v Praze (dále jen „městský soud“) napadeným rozsudkem zamítl žalobu stěžovatele proti rozhodnutí žalovaného. Jakkoli pojmy poškozený (ve smyslu trestního řádu) a oběť (ve smyslu zákona o obětech trestných činů) nejsou zaměnitelné, oba označují osobu, do jejichž práv bylo spácháním trestného činu negativně zasaženo. Žalovaný však neměl v řízení o žádosti ani přes svoji aktivitu k dispozici žádné informace o tom, že se stal trestný čin, jehož byl stěžovatel obětí, resp. že byly naplněny předpoklady poskytnutí peněžité pomoci podle § 26 zákona o obětech trestných činů. K tomu by muselo existovat buď odpovídající rozhodnutí nebo výsledek šetření orgánů činných v trestním řízení. Žalovaný nemohl sám hodnotit stěžovatelem tvrzené protiprávní jednání a posoudit, zda byl spáchán trestný čin a kdo za něj odpovídá [§ 57 odst. 1 písm. c) ve spojení s § 1 odst. 2 správního řádu]. Stejně tak si o tom nemohl učinit závěr ani správní soud (§ 52 odst. 2 s. ř. s.). Tyto otázky přísluší řešit orgánům činným v trestním řízení. Nic na tom nemění ani obecné tvrzení stěžovatele, že věc byla policejnímu orgánu vrácena k došetření, ani poukazy na mezinárodní závazky České republiky.

III. Kasační stížnost

[6] Stěžovatel podal proti rozsudku městského soudu kasační stížnost z důvodů, které podřadil pod § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s., navrhl jej zrušit a věc vrátit městskému soudu k dalšímu řízení. Napadený rozsudek správně uvádí, že pojmy oběť a poškozený nejsou zaměnitelné, následně však fakticky připouští, aby byla žádost o peněžitou pomoc zamítnuta již z toho důvodu, že stěžovatel nefiguruje v žádné trestní věci jako poškozený. Takováto dodatečná podmínka ovšem ze zákona o obětech trestných činů nevyplývá. Pojem oběti je třeba vykládat materiálně a v souladu se zákonem stanovenou presumpcí postavení oběti. Obdobně směrnice Evropského parlamentu a Rady 2012/29/EU ze dne 25. 10. 2012, kterou se zavádí minimální pravidla pro práva, podporu a ochranu obětí trestného činu a kterou se nahrazuje rámcové rozhodnutí Rady 2001/220/SVV, neváže status oběti na zahájení trestního stíhání podezřelé osoby. Místo toho stanoví, že osobu lze považovat za oběť bez ohledu na to, zda je podezřelá osoba stíhána či dokonce odsouzena. K této argumentaci se žalovaný nijak nevyjádřil.

[7] V napadeném rozsudku městský soud podle stěžovatele nesprávně dovozuje, že ve všech případech podle § 26 zákona o obětech trestných činů musí existovat odpovídající rozhodnutí či výsledek šetření orgánů činných v trestním řízení. Zákon ale umožňuje přiznat pomoc i tehdy,

pokračování

jestliže trestní věc nepostoupila do stadia projednávání před soudem. Nemá-li oběť k dispozici poslední rozhodnutí orgánů činných v trestním řízení, je postačující, že alespoň označí orgán činný v trestním řízení, který naposledy konal řízení, a uvede údaje o podezřelé osobě, jsou-li známy.

[8] Ustanovení § 26 odst. 2 zákona o obětech trestných činů přímo předpokládá, že ministerstvo posoudí, zda na základě výsledku šetření orgánů činných v trestním řízení nejsou důvodné pochybnosti o tom, že se stal trestný čin. Nejde o porušení zásady, že jen soud rozhoduje o vině a trestu za trestný čin. Žalovaný hodnotí, zda zákonem požadované procesní výstupy šetření orgánů činných v trestním řízení naplňují zákonný test. Dokazování má proto vést i k těm okolnostem, které měly šetřit orgány činné v trestním řízení a které jsou významné pro posouzení podmínek práva oběti na peněžitou pomoc. Ostatně žalovaný je podle § 32 zákona o obětech trestných činů oprávněn ověřovat podmínky peněžitě pomoci prostřednictvím součinnosti orgánů činných v trestním řízení a nahlížení do trestních spisů. Jestliže si žalovaný jako klíčový podklad opatřil sdělení krajského ředitelství policie ze dne 16. 7. 2025, postupoval nedostatečně. Stěžovatel již v řízení o žalobě uvedl, že Obvodní státní zastupitelství pro Prahu 3 jej přípisem ze dne 10. 3. 2025, č. j. 3 Zn 5146/2025, vyrozumělo o tom, že věc byla vrácena policejnímu orgánu k došetření. Městský soud ani žalovaný si neověřili, jaký je skutečný procesní stav věci u orgánů činných v trestním řízení. Skutkový stav podle stěžovatele nebyl spolehlivě zjištěn.

IV. Vyjádření žalovaného a replika stěžovatele

[9] Žalovaný ve svém vyjádření navrhl žalobu zamítnout. Uvedl, že skutkový stav zjistil dostatečně a že stěžovatel není obětí trestného činu, a tudíž ani oprávněným žadatelem o poskytnutí peněžitě pomoci. Ve zbytku žalovaný odkázal na odůvodnění svého rozhodnutí, vyjádření k žalobě a odůvodnění napadeného rozsudku.

[10] Stěžovatel v replice připomněl, že k posouzení toho, zda se stal trestný čin, jsou povolány orgány činné v trestním řízení a především soud. Podstatné je, zda tvrzení, že stěžovatel je obětí trestného činu, je obhajitelné. Podle stěžovatele tomu tak je. K tomu poukazuje na usnesení Nejvyššího soudu ze dne 20. 6. 2023, sp. zn. 8 Tdo 470/2023, v němž byl obviněný shledán vinným trestným činem porušování domovní svobody podle § 178 odst. 1 a 3 trestního zákoníku za to, že on a další tři osoby vnikli do domu, a aniž by měli vykonatelné rozhodnutí o vyklizení, odvezli osobní věci dvou osob. Část z nich zničili či odvezli na neznámé místo a znemožnili dvěma osobám užívání domu. Obdobně mělo být postupováno i vůči stěžovateli a jeho matce. Podobný případ měl Nejvyšší soud řešit i v usnesení ze dne 30. 5. 2018, sp. zn. 5 Tdo 444/2018.

V. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[11] Nejvyšší správní soud konstatuje, že kasační stížnost je přípustná, byla podána osobou k tomu oprávněnou, včas a z důvodů, které zákon připouští, a stěžovatel je zastoupen advokátem. Bylo tak možné přistoupit k přezkumu napadeného rozsudku v mezích rozsahu kasační stížnosti a v ní uplatněných důvodů, jakož i případných vad řízení, ke kterým je třeba přihlídnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[12] Kasační stížnost není důvodná.

[13] Stěžovatel, který tvrdí, že je obětí trestného činu, požádal o peněžitou pomoc podle zákona o obětech trestných činů. Žalovaný však dospěl k závěru, že nebyly splněny předpoklady

poskytnutí peněžité pomoci stanovené v § 26 zákona o obětech trestných činů. Již z tohoto důvodu neshledal žádost stěžovatele důvodnou.

[14] Obětí se podle § 2 odst. 2 zákona o obětech trestných činů rozumí „*fyzická osoba, které bylo nebo mělo být trestným činem ublíženo na zdraví, způsobena škoda nebo nemajetková újma nebo na jejíž úkor se pachatel trestným činem obohatil nebo měl obohatit*“.

[15] Podle § 26 odst. 1 zákona o obětech trestných činů „*[p]eněžítá pomoc se poskytne, jestliže pachatel trestného činu, kterým byla způsobena smrt, újma na zdraví nebo jiná nemajetková újma, byl uznán vinným nebo zproštěn obžaloby pro nepřičetnost*“. Odstavec 2 dále stanoví, že „*[n]ejsou-li na základě výsledku šetření orgánů činných v trestním řízení důvodné pochybnosti o tom, že se stal trestný čin, v důsledku kterého byla oběti způsobena smrt, újma na zdraví nebo jiná nemajetková újma, peněžítá pomoc se poskytne také tehdy, jestliže*

a) byla věc odložena z důvodu podle § 159a odst. 2 až 4 trestního řádu nebo protože se pachatele nepodařilo zjišťit nebo je trestně neodpovědný pro nepřičetnost,

b) trestní stíhání bylo zastaveno z důvodu podle § 172 odst. 1 písm. d) nebo e) nebo podle § 172 odst. 2 trestního řádu, nebo

c) rozhodnutí podle odstavce 1 dosud nebylo vyhlášeno nebo nenabylo právní moci“.

[16] Stěžovatel nepochybně, že za jednání, z něhož dovozuje své postavení oběti, nebyl nikdo uznán vinným nebo zproštěn obžaloby pro nepřičetnost, v důsledku čehož nejsou dány předpoklady poskytnutí peněžité pomoci podle § 26 odst. 1 zákona o obětech trestných činů. V úvahu tak přicházelo pouze splnění některého z předpokladů uvedených v § 26 odst. 2 tohoto zákona. V takovém případě musí být na základě výsledků šetření orgánů činných v trestním řízení možné učinit závěr o tom, že se stal trestný čin, a to bez důvodné pochybnosti.

[17] Řízení o poskytnutí peněžité pomoci podle zákona o obětech trestných činů nenahrazuje trestní řízení. Jeho účelem není odhalení trestné činnosti a odhalení a odsouzení a potrestání jejího pachatele, nýbrž pomoc oběti, která jí umožní překlenout obtížnou sociální situaci nastalou po činu a částečně nahradí újmu vzniklou v důsledku trestného činu. Poskytnutí peněžité pomoci není vázáno na zjištění pachatele (§ 26 odst. 2 písm. a) zákona o obětech trestných činů], pročež nelze očekávat, že by žalovaný ve všech případech vyčkával vydání různých rozhodnutí orgánů činných v trestním řízení či vydání odsuzujícího nebo zprošťujícího rozsudku. Právě proto § 32 odst. 2 zákona o obětech trestných činů stanoví povinnost součinnosti soudů a orgánů činných v trestním řízení, která zahrnuje také povinnost umožnit žalovanému, resp. jeho oprávněné úřední osobě, nahlížet do trestních spisů a spisů vedených v občanskoprávním řízení (srov. rozsudek NSS ze dne 16. 12. 2021, č. j. 2 As 334/2019-36, body 27 až 30).

[18] Ve shodě s městským soudem lze přisvědčit stěžovateli, že mezi postavení oběti ve smyslu § 2 odst. 2 zákona o obětech trestných činů a postavení poškozeného ve smyslu § 43 odst. 1 trestního řádu nelze dát rovnítko. Poškozeným se podle tohoto ustanovení rozumí „*[t]en, komu bylo trestným činem ublíženo na zdraví, způsobena majetková škoda nebo nemajetková újma, nebo ten, na jehož úkor se pachatel trestným činem obohatil*“. Nepovažuje se za něj ale „*ten, kdo se sice cítí trestným činem morálně nebo jinak poškozen, avšak vzniklá újma není způsobena zaviněním pachatele nebo její vznik není v příčinné souvislosti s trestným činem*“ (§ 43 odst. 2 trestního řádu). Jakkoli je zřejmé, že oběť může v trestním řízení vždy vystupovat jako poškozený, rozsah práv a povinností spojených s postavením poškozeného a postavením oběti se liší.

[19] Uvedené rozlišení, na které poukazoval i stěžovatel, nicméně nebylo pro posouzení jeho žádosti významné. Žalovaný v průběhu řízení neměl žádné informace, které by opodstatňovaly závěr o tom, že byl spáchán trestný čin. Ten nebyl spáchán ani podle vyrozumění obvodního

pokračování

ředitelství policie ze dne 6. 2. 2025, které v průběhu řízení o žádosti předložil stěžovatel žalovanému. Podle tohoto vyrozumění bylo při šetření policie na adrese ubytovny, kde stěžovatel pobýval, zjištěno, že v jím obývaném pokoji byl dne 22. 1. 2025 proveden zásah deratizační firmou z důvodu vysokého zamoření štěnicemi. V důsledku tohoto zásahu byl pokoj dále neobývatelný do doby jeho důkladné sanace, naplánované v pravidelných intervalech až do 28. 2. 2025. Majetek stěžovatele byl uschován ve skladovacích prostorách ubytovny.

[20] Dalším podkladem bylo sdělení krajského ředitelství policie ze dne 16. 7. 2025, z něhož vyplývá, že stěžovatel v jeho informačním systému nebyl a není veden v žádném trestním spisu jako poškozený. Veden je pouze „*ve spisech jiného charakteru, tj. spisy přestupkové a spisy, které byly uloženy ad acta*“. Výčet spisů, ve kterých je stěžovatel veden, byl zaslán v příloze k tomuto sdělení.

[21] Městský soud učinil správný závěr, že ve všech případech podle § 26 zákona o obětech trestných činů by muselo existovat odpovídající rozhodnutí či výsledek šetření orgánů činných v trestním řízení. Zároveň lze předpokládat, že v řízení, v němž by bylo provedeno toto šetření, by stěžovatel vystupoval v postavení poškozeného. Za této situace neměl městský soud důvod k tomu, aby žalovanému vytkl nedostatečně zjištěný skutkový stav. Žalovaný na základě uvedených podkladů nemohl učinit závěr o tom, že byl spáchán trestný čin. Již vůbec jej nemohl učinit bez důvodné pochybnosti.

[22] Na těchto závěrech nemění nic ani poukaz stěžovatele na přípis Obvodního státního zastupitelství pro Prahu 3 ze dne 10. 3. 2025, kterým měl být vyrozuměn o tom, že věc byla vrácena policejnímu orgánu k došetření. Stěžovatel tento přípis v řízení o své žádosti nepředložil ani na něj nepoukázal, ačkoli mu již v době výzvy žalovaného ze dne 9. 6. 2025 musel být znám. V žalobě jej sice zmínil, avšak bez jakéhokoli tvrzení o tom, jakým způsobem jím měl být zpochybněn skutkový základ rozhodnutí žalovaného. Napadenému rozsudku proto nelze vytknout, že se s poukazem stěžovatele na tento přípis vypořádal jen v obecné rovině.

VI. Závěr a náklady řízení

[23] Nejvyšší správní soud neshledal kasační stížnost důvodnou a nezjistil ani žádnou z vad, ke které by musel přihlédnout z úřední povinnosti. Kasační stížnost proto zamítl podle § 110 odst. 1 věty poslední s. ř. s.

[24] O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel neměl úspěch ve věci, a tudíž nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému, byť měl ve věci plný úspěch, žádné náklady řízení nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly.

[25] Nejvyšší správní soud usnesením ze dne 5. 3. 2026, č. j. 9 As 2/2026-34, ustanovil zástupcem stěžovatele pro řízení o kasační stížnosti advokáta Mgr. Daniela Holého. Hotové výdaje a odměnu ustanoveného zástupce za zastupování stěžovatele hradí stát (§ 35 odst. 10 a § 120 s. ř. s.). Ustanovenému zástupci byla přiznána odměna za dva úkony právní služby – převzetí a přípravu zastoupení a doplnění kasační stížnosti [§ 11 odst. 1 písm. b) a d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů]. Za úkon právní služby, za který by ustanovenému zástupci náležela odměna, naopak nelze považovat jeho repliku k vyjádření žalovaného, kterou stěžovatel pouze doplnil svou argumentaci o poukaz na dva rozsudky Nejvyššího soudu. Tento poukaz mohl stěžovatel učinit již v doplnění kasační stížnosti.

[26] Při stanovení odměny za jeden úkon právní služby vyšel Nejvyšší správní soud z tarifní hodnoty ve věci kasační stížnosti [§ 9 odst. 5 ve spojení s § 7 bodem 5 advokátního tarifu]. Za dva úkony právní služby jde o částku 9 240 Kč (tj. 2 x 4 620 Kč), kterou je třeba zvýšit o 900 Kč (tj. 2 x 450 Kč), tedy o náhradu hotových výdajů vztahující se ke dvěma úkonům právní služby (§ 13 odst. 4 advokátního tarifu). Jelikož je ustanovený zástupce plátcem daně z přidané hodnoty, jeho odměna a náhrada hotových výdajů se zvyšuje o tuto daň ve výši 21 %, tj. o částku 2 129,40 Kč (§ 35 odst. 10 věta druhá před středníkem s. ř. s.). Celková odměna a náhrada hotových výdajů ustanoveného zástupce tak činí 12 269,40 Kč a bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 11. června 2026

L. S.

JUDr. Barbara Pořízková v. r.
předsedkyně senátu